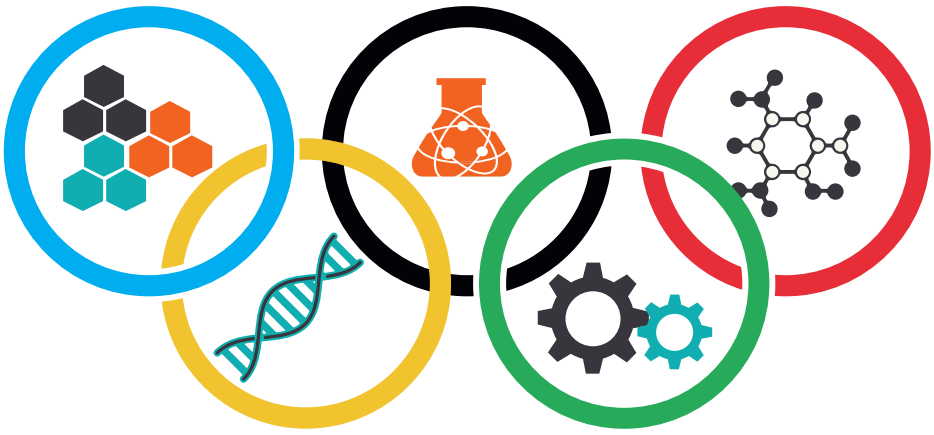
Uluslararası
Tales Fen Bilimleri Yarışması
Örnek Soru Kitapçığı

3. SINIF

TALES
Matematik Müzesi

3 Puanlık Sorular

1.

3-B sınıfı öğretmeni öğrencilerine; "Hadi çocuklar beyin fırtınası yapalım. Konumuz kuvvet." demiştir. Öğrenciler bu etkinlikte kuvvet ile ilgili bazı ifadeler söyleyecektir.

Buna göre öğrencilerin söyledikleri ifadelerden hangisi yanlıştır?

A) Kıyafet dolabımızın çekmecesini açmak için çekme kuvveti uygularız.

B) Duran bir cisme kuvvet uygulayarak cismi hareket ettiremeyiz.

C) Market arabasını itme kuvveti uygulayarak yönlendirebiliriz.

D) Hareketli cisimler tehlike oluşturabilir.

E) Bir cisme hareket yönüne zıt yönde kuvvet uygularsak cismi durdurabiliriz.

2. 3-A sınıfı öğrencileri varlıkların hareket özellikleri ile ilgili olarak bir pano hazırlamışlardır.

PANO

- Dünyamızın kendi ekseni etrafında yaptığı hareket
- Hasta taşıyan ve hastaneye yetişmeye çalışan ambulans
- Uçağın yerden havalanması için gereken hareket
- Salıncakta yapılan hareket
- Basketbol maçında oyuncuların paslaşmaları sonucu topun yaptığı hareket

Öğrenciler hangi hareket çeşidine örnek vermeyi unutmuşlardır?

A) Yön değiştirme B) Dönme C) Yavaşlama

D) Hızlanma E) Sallanma

3. Milyonlarca yıl önce yaşamış hayvan ve bitkilerin kayaç, buzul ve ağaç reçineleri içindeki kalıntılarına fosil denir. Fosilleri inceleyen bilim dalına paleontoloji, bu bilimle uğraşan bilim insanlarına ise paleontolog denir.

Buna göre fosilleri inceleyen paleontologlar fosillerle ilgili hangi bilgiye ulaşamaz?

A) Fosillerin yaşı

B) Canlıların yaşadığı bölgenin koşulları

C) Canlıların yaşadığı bölgenin iklimi

D) Canlıların geçirdiği gelişim dönemleri

E) Aynı dönemde yaşamış tüm canlıların yaşam süreci

4 Puanlık Sorular

4. Elif Öğretmen, "Maddeyi Niteleyen Özellikler" ile ilgili bir etkinlik yapacaktır. Bu etkinlikte üzerinde bazı madde görsellerinin olduğu kartlar öğrencilere gösterilecektir. Öğrenciler kartta yer alan görsellere göre maddeyi niteleyen özelliklerden iki tanesini söyleyecektir.

Buna göre aşağıdaki öğrencilerden hangisi hata yapmıştır?

A) Özge : Taş → Sert, pürüzlü
B) Selin : Ağaç → Sert, pürüzlü
C) Ayla : Şeftali → Kokulu, renkli
D) Mert : Ayna → Kırılgan, sert
E) Hakan : Gökkuşağı → Renkli, yumuşak

5. Farklı maddelerin sahip oldukları özellikler ile ilgili olarak hazırlanan tablo aşağıda verilmiştir.

Madde	Pürüzlü	Pürüzsüz	Sert	Yumuşak	Esnek	Kırılgan
K	✔		✔			
L	✔			✔	✔	
M		✔	✔			✔
N				✔	✔	✔
O	✔			✔		

Tabloda K, L, M, N ve O harfleri ile temsil edilen maddelerden hangisi için verilen örnek yanlıştır?

A) M: Cam

B) L: Sünger

C) K: Taş

D) N: Oyun hamuru

E) O: Havlu

6.

Biyolüminesans, bazı canlıların kendi ışıklarını üretebilmesi demektir. Yani bu canlılar küçük birer lamba gibi parlarlar!

Denizlerin derinliklerinde de ışık saçan canlılar vardır. Bazı denizanaları mavi veya yeşil renkte parlar. Bu ışık onları korumaya yardımcı olur. Hatta çok derinlerde yaşayan bazı balıklar da ışık üretir. Işığıyla diğer canlıları kendine çeker.

En bilinen örneklerden biri ateş böceğidir. Yaz gecelerinde sarı-yeşil ışıkla yanıp söner. Işığını eşini bulmak için kullanır. İşte bu ışık biyolüminesanstan gelir. Bazı mantarlar karanlık ormanda hafif yeşil ışık yayar. Bu yüzden onlara "parlayan mantar" denir.

Kısacası biyolüminesans, doğanın karanlıkta yanan sihirli ışıklarıdır!

Yukarıdaki metinde biyolüminesans ile ilgili bilgiler yer almaktadır. Buna göre biyolüminesans ile ilgili aşağıdaki yorumlardan hangisi yapılamaz?

A) Bazı canlılar yaydıkları ışık sayesinde karanlık ortamda hayatta kalabilirler.

B) Biyolüminesans olayının gerçekleşmesi için canlıların yalnızca su ortamında yaşaması gerekir.

C) Yaydıkları ışık bazı canlıların çoğalması için onlara yardımcı olur.

D) Biyolüminesans ile ışık yayan canlılar doğal ışık kaynaklarına örnek verilebilir.

E) Biyolüminesans bazı canlıların besin bulmak ya da korunmak için sahip olduğu özelliklerdendir.

5 Puanlık Sorular

7. Aslı, Fen Bilimlerinde öğrendiği "Beş Duyu Organımız" ile ilgili bir yapboz yapmaktadır. Yapılacak yapbozun her parçası bir duyu organını temsil eder. Aşağıda duyu organlarının özelliklerine yer verilmiştir.

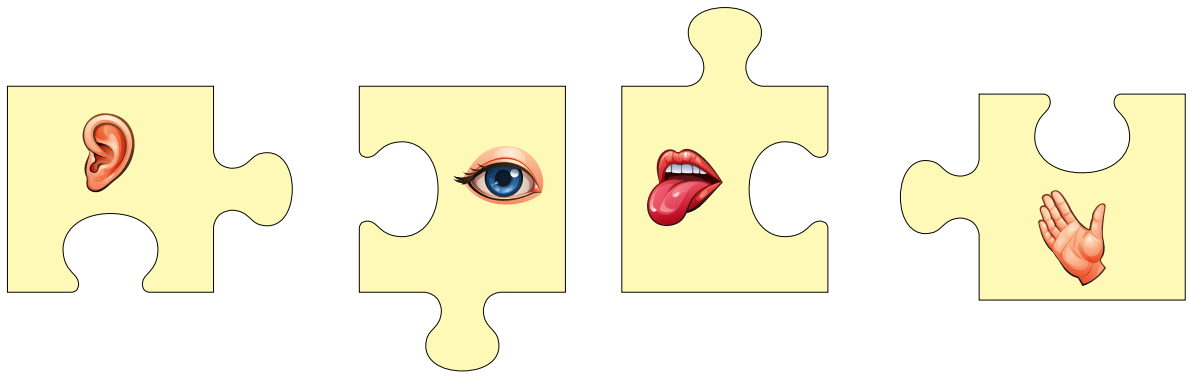
1. İnsanların renkleri ayırt etmesini ve çevresini görmesini sağlarım.

2. Ormanda yürüyüş yaparken etraftaki kuş ve böcek seslerini duymaya yardımcı olurum.

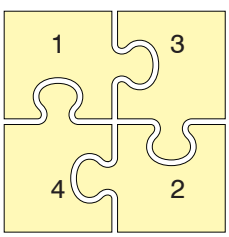
3. Çiğnemeye, tatmaya ve yutmaya yardımcı olurum.

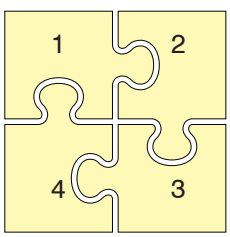
4. Koşarken veya yürürken rüzgarın hissedilmesini sağlarım.

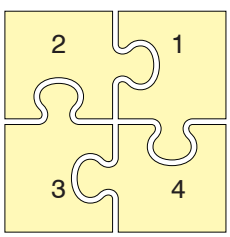
Verilen özelliklere göre;

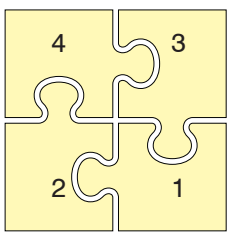

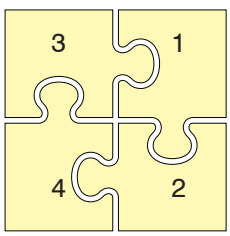
Yapboz tamamlandığında her bir duyu oraganının özelliğini ifade eden sayı ile eşleştirildiğinde ortaya çıkan sayı aşağıdakilerden hangisi olur?

A)

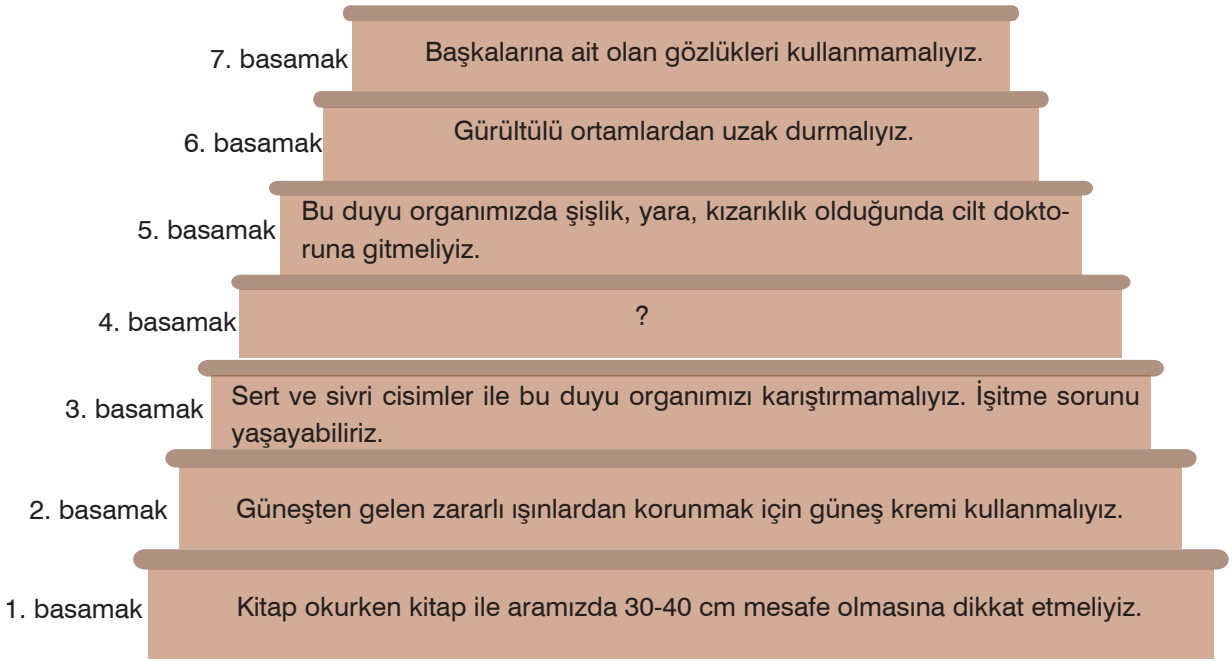
B)

C)

D)

E)

8.

Yukarıdaki basamaklara duyu organlarımızın sağlığını korumak için yapılması gerekenler, duyu organlarımız ile ilgili bir örüntü oluşturacak şekilde yazılmıştır.

Örüntü kuralına göre soru işareti olan 4. basamağa yazılacak olan bilgi aşağıdakilerden hangisi olabilir?

A) Çok sıcak, soğuk, acı, tuzlu, asitli yiyecekler ve içecekler tüketmemeliyiz.

B) İçerisindeki kılları kopartmamalıyız.

C) Ağrı, işitme kaybı ya da akıntı olduğunda doktora gitmeliyiz.

D) Bilgisayar ekranı vb. ekranlara uzun süre bakmamalıyız.

E) Dişlerimizi fırçalama esnasında bu duyu organımızı da temizlemeliyiz.

9.

Karınca	1	Ahtapot	2	Kurbağa	3
Yarasa	4	Kirpi	5	Deniz Kestanesi	6
Akrep	7	Tilki	8	Yunus	9

Fen Bilimleri dersinde canlılar ve yaşam ünitesini işleyen bir öğretmen tahtaya yukarıdaki gibi hayvan isimlerini yazarak numaralandırmıştır. Bu canlılar ile ilgili aşağıdaki soruları sormuştur.

1. Soru: Omurgasız hayvanlar kaç numaralı kutucuklarda bulunmaktadır?

2. Soru: Memeli hayvanlar kaç numaralı kutucuklarda bulunmaktadır?

Öğrencilerin cevapları ise aşağıdaki gibidir.

	Deniz	Eda
1. Soru	1,2,3,6,7	1,2,6,7
2. Soru	4,5,8,9	4,8,9

Buna göre öğretmenin sorduğu sorular ve öğrenci cevapları göz önünde bulundurulursa aşağıdakilerden hangisi doğrudur?

A) Deniz her iki soruya da doğru, Eda ise her iki soruya da yanlış cevap vermiştir.

B) Deniz omurgasız hayvanları bilmekte fakat memeli hayvanları karıştırmaktadır.

C) Eda omurgasız hayvanları, Deniz ise memeli hayvanları doğru ayırt edebilmektedir.

D) Eda memeli hayvanları bilmekte ancak omurgasız hayvanları ayırt edememektedir.

E) Deniz her iki soruya da yanlış, Eda ise her iki soruya da doğru cevap vermiştir.

6 Puanlık Sorular

10. Aşağıda bazı hayvanlar kendi özellikleri hakkında bilgi vermektedir.

Kertenkele: Derimin özelliğinden kaynaklı, üzerime su gelse bile hem kuru hem de temiz kalıyorum.

Köstebek: Yer altında ilerlemeyi seviyorum. Görüş alanım iyi değil ama kokuları çok iyi ayırt ediyorum.

Kurbağa: Derim oldukça kaygandır. Mukuslu bir tabakaya sahibim.

Kutup Ayısı: Avıma esen rüzgarın getirdiği kokular sayesinde yaklaşırım.

Yarasa: Görme yetkim yok ancak ses dalgaları sayesinde kolayca hareket edebilirim.

Aslan: Önümde durursan seni göremeyebilirim. Tabi bu avlarımı yakalayamadığım anlamına gelmiyor. Avımı göz hapsine alır ve hızla yakalarım.

Baykuş: Görme ve işitme duyularım hassastır. Tarlada yürüyen bir farenin kalp atışını bile duyarım.

Ahtapot: Derinlere indikçe görme özelliğim kaybolur. Ancak avımı yalama ve avcıdan korunmadaki en büyük desteği derimin renk değiştirme özelliği sağlar. Kolaylıkla gizlenebilirim.

Bu bilgiler doğrultusunda aşağıdaki yorumlardan hangisi kesinlikle yapılamaz?

A) Canlıların duyu organlarından biri daima daha fazla gelişmiş olabilir.

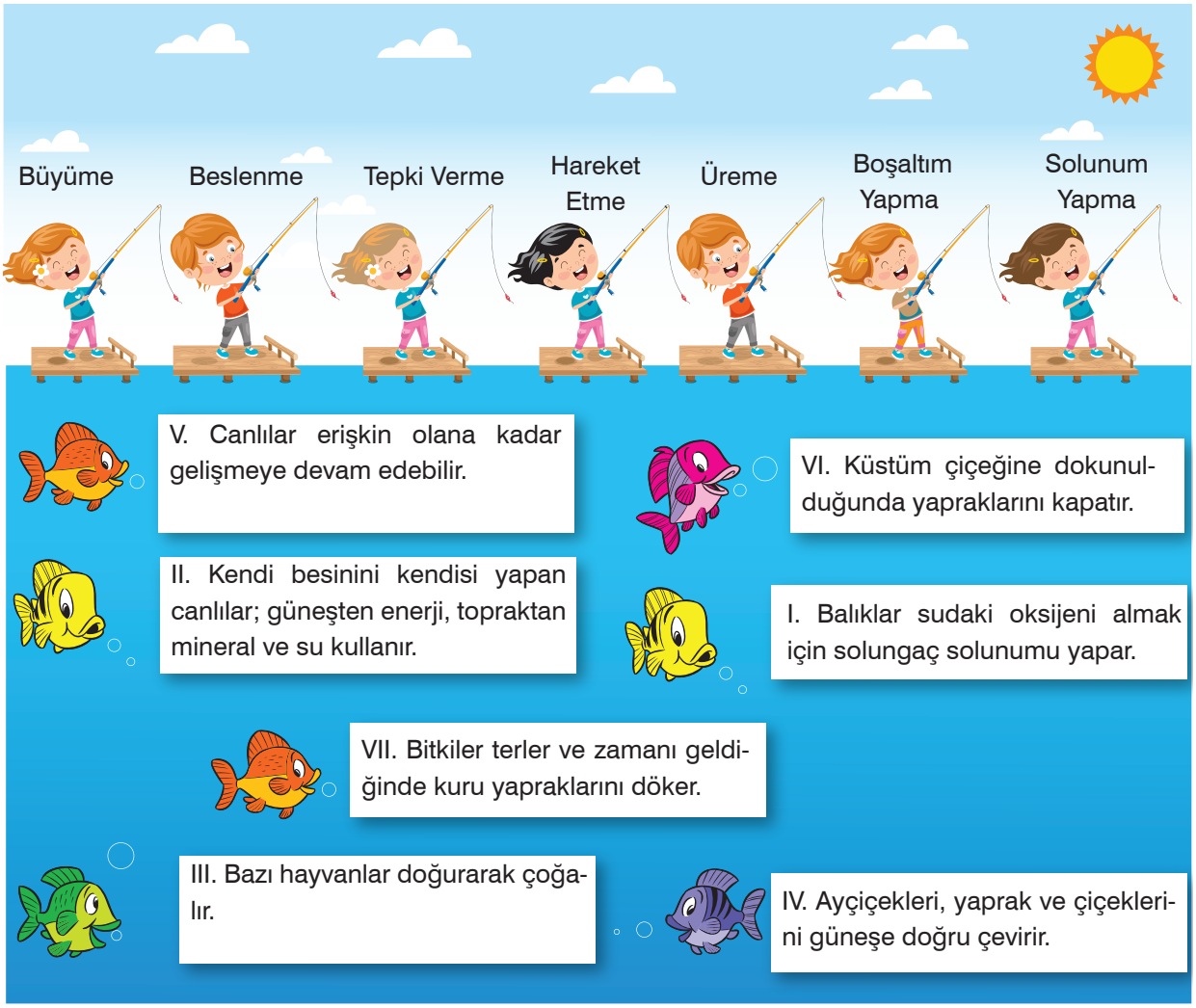
B) Duyu organlarındaki farklı özellikler canlıların yaşamlarını kolaylaştırabilir.

C) Köstebek ve ahtapotun görme özelliklerinin azalmasının nedeni karanlık ortamda bulunmalarıdır.

D) Baykuş iki özellik bakımından hassas olduğu için avını yakalamakta diğer canlılara göre kesinlikle daha başarılıdır.

E) Farklı canlılar duyu organları ile ilgili benzer ya da farklı özelliklere sahip olabilir.

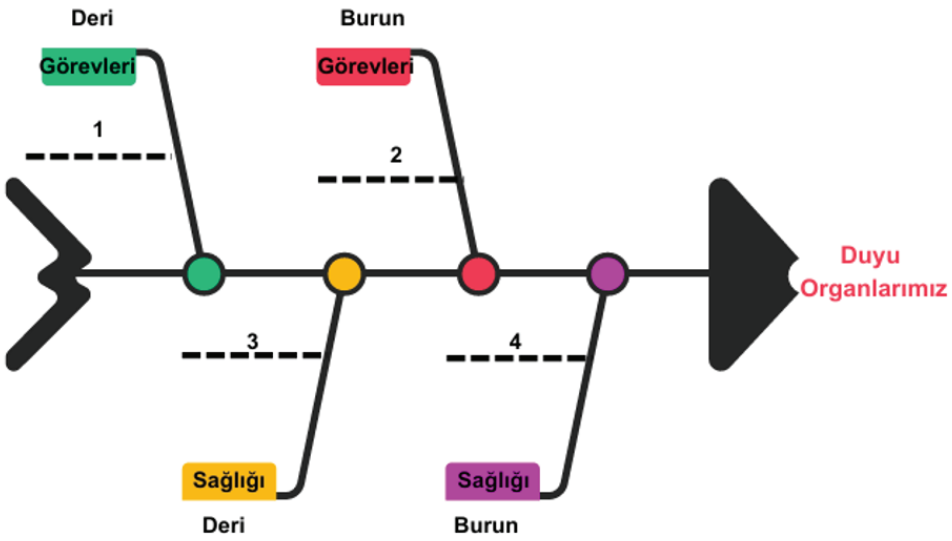
11. Canlıların ortak özelliğini öğrenmek isteyen 3/A sınıfına "Balık Avı" oyunu oynatılacaktır.

Buna göre yedi özelliğin kendine uygun yakaladığı balık tablosu hangisidir?

	Büyüme	Beslenme	Tepki Verme	Hareket Etme	Üreme	Boşaltım Yapma	Solunum Yapma
A)	V	III	VI	VII	II	IV	I
B)	V	II	VI	VII	III	IV	I
C)	III	IV	VI	V	II	VII	I
D)	III	IV	V	VI	II	VII	I
E)	V	II	VI	IV	III	VII	I

12. Bir öğrenci iki duyu organımız ile ilgili aşağıda verilen balık kılçığı diyagramını doldurmak istemektedir.

Buna göre diyagramda numaralarla belirtilen boşluklara aşağıdakilerden hangisi yazılabilir?

A) 2: Vücudumuzu koruyucu örtü gibi sarar, mikropların vücudumuza girmesini önler.

B) 3: Zararlı maddeleri ter yoluyla dışarı atarak boşaltımımıza yardımcı olur.

C) 1: Vücudumuzun ısı ve su dengesini korur.

D) 4: Soluduğumuz hava içindeki tozlar bu organımız içindeki kıllar tarafından tutulur, hava nemlendirilir.

E) 2: Ne olduğunu bilmediğimiz maddeleri koklamamız bu organımıza zarar verir.

7 Puanlık Sorular

13. Maddeyi niteleyen özellikleri kavratmak isteyen Nuri Öğretmen sınıfa beş tane madde getirmiştir. Her bir öğrencisine bir madde vererek öğrencinin o madde hakkında bilgi vermesini istemiştir.

Ece: Sünger gözenekli ve pürüzlü bir maddedir.

Çınar: Lastiğe kuvvet uyguladığımda uzayıp, kuvvet uygulamayı bıraktığımda eski haline döndüğü için esnek bir maddedir.

Gökay: Taş, sert bir madde olduğu için pürüzlüdür.

Kayra: Vazoyu yere attığımda küçük parçalara ayrılacağı için kırılgan bir cisimdir.

Ali Mert: Oyun hamuru yumuşak ve esnek bir maddedir.

ifadelerini söyleyen öğrenciler için aşağıdaki yorumlardan hangisi yanlıştır?

A) Kayra'nın, vazo ile ilgili verdiği özellik doğrudur.

B) Ali Mert, her yumuşak maddenin esnek olduğunu bildiği için doğru ifade kullanmıştır.

C) Çınar, lastiğin esnek madde olduğunu bilmektedir.

D) Gökay, taşın sert olduğunu bilmesine rağmen sert maddelerin pürüzsüz de olabileceğini bilmemektedir.

E) Ece, pürüzlü maddeler ile ilgili doğru örnek vermiştir.

14. Ayla'nın elinde aşağıda miktarları belirtilen kadar dört farklı etiket vardır. Bu etiketler karışık olarak maddeyi niteleyen özelliklerden kokulu olma, sert olma, pürüzsüz olma ve kırılgan olmayı temsil etmektedir.

Ayla aşağıdaki tabloda verilen nesnelerin sahip oldukları özelliklere göre bu etiketleri tabloya, nesnelerin altına yapıştırmıştır. Nesne birden fazla özelliğe sahipse, nesnenin altına birden fazla etiket yapıştırmıştır.

Elma	Toprak Testi	Cam bilye

Yapıştırma doğru bir şekilde tamamlandıktan sonra Ayla'nın elinde kalan etiket çeşitleri ve sayıları aşağıdaki gibidir.

Buna göre kokulu, sert, pürüzsüz ve kırılgan kavramları sırasıyla hangi etiket çeşidiyle eşleşmiş olabilir?

A)

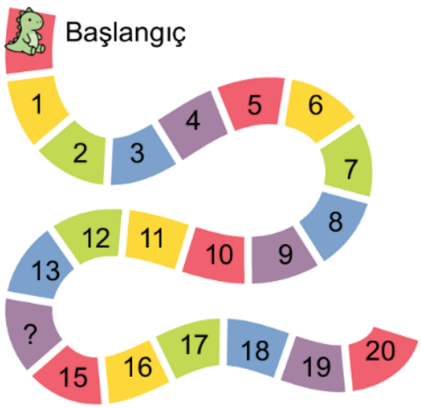
B)

C)

D)

E)

15. Aşağıda "Maddenin Halleri" konusu ile ilgili bir oyun tahtası yer almaktadır. Ada sırasıyla kartlarda yer alan bilgileri okuyup sorulara ya da boşluk doldurma etkinliklerine cevap vermelidir. Ada'nın arkadaşı ise Ada'nın verdiği cevapları kontrol etmektedir. Ada'nın verdiği cevap doğru ise Ada, oyun tahtasında oyuncak dinozorunu dört bölme ileri götürmeli, yanlış ise dinozorunu bir bölme geri çekmelidir. Tahtadaki soru işaretli bölümde ise oyuna ait bir ödül yer almaktadır.

Kartlarda yer alan sorular ve Ada'nın cevapları aşağıdaki gibidir:

	SORULAR	ADA'NIN CEVAPLARI
•	Toz şeker maddenin hangi haline örnektir?	Katı
•	Su buharının belirli bir…..… vardır.	Şekli
•	……… maddeler bulunduğu ortama yayılır.	Gaz
•	Gaz maddelere …..… örnek verilebilir.	Hava
•	Belirli bir şekli olan maddelere ……..…örnek verilebilir.	Tuz
•	Belirli bir hacmi ve kütlesi olan maddelere …..…...örnek verilebilir.	……..…….

Buna göre oyuncak dinozorun soru işareti bulunan kutucuğa gelmesi için Ada yukarıda yer alan son soruya aşağıdaki şıklarda yer alan hangi cevabı <u>vermemelidir</u>?

A) Su buharı B) Duman C) Meyve suyu

D) Hava E) Oksijen

CEVAP ANAHTARI

SORU NUMARASI	DOĞRU SEÇENEK
1	B
2	C
3	E
4	E
5	D
6	B
7	C
8	D
9	C
10	D
11	E
12	C
13	B
14	E
15	C